

Avc? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Avc? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17104>

Özet

Avc? Ölçe?i, Ulukan Büyükar?kan taraf?ndan 2018 y?l?nda Türkiye ba?lam?nda avc? profilinin analizi amac?yla uyarlanm?? veya geli?tirilm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, avc?l?kla ilgili sosyo-demografik özellikleri, motivasyonlar?, tutumlar? ve davran??sal e?ilimleri sistematik bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle ormanc?l?k ve do?a koruma alanlar?nda, avc?lar?n faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin çevresel etkilerini anlamak için kritik bir veri kayna?? sunmaktadır. Çal??ma, avc?lar?n heterojen yap?s?n? ortaya koyarak, gelecekteki av yönetimi ve koruma politikalar?n?n geli?tirilmesine bilimsel bir temel sa?lam??tır.

Ölçe?in geli?tirilmesi veya uyarlanması, Türkiye'deki avc?l?k kültürü ve yasal çerçevesi dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler, avc?lar?n sadece bir spor veya hobi olarak değil, aynı zamanda k?rsal sosyo-ekonomik yap?n?n bir parçası olarak nasıl konumland??n? anlamak için önemlidir.

Anahtar Kelimeler

Avc? Ölçe?i, Avc? Profili, Avc?l?k Motivasyonlar?, Türkiye Avc?l???, Ormanc?l?k, Do?a Yönetimi, Sosyal Psikometrik De?erlendirme.

Yazarlar

Ulukan Büyükar?kan

Amaç

Avc? Ölçe?i'nin temel amacı, Türkiye'deki avc?lar?n kapsamlı bir profilini ç?karmaktır. Bu profil, avc?lar?n demografik özelliklerinden (ya?, e?itim, gelir) avlanma s?kl??na, avlanma nedenlerine ve avc?l??a yönelik etik yakla??mlar?na kadar geni? bir yelpazeyi kapsamaktadır. Ölçek, avc?lar? belirli tipolojilere ay?rarak, ilgili kurumlar?n (örneğin Orman ve Su ??leri Bakanl???) daha hedef odaklı yönetim stratejileri geli?tirmesine yardımcı olmay? hedefler.

Ölçek aynı zamanda, avc?l??n çevresel sürdürülebilirlik üzerindeki etkilerini analiz etmek için gerekli olan temel motivasyonlar? ve bilgi düzeylerini ölçmek üzere tasarlanm??tır. Bu sayede, yasa d?? avc?l?? önleme, av eti?i e?itimi ve yaban hayat? yönetimi konular?nda alınması gereken önlemlerin belirlenmesine katkıda bulunur.

Yapı

Avc? Ölçe?i, avc? profilini belirleyen çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı genellikle üç ana bileşenden oluşur: **Demografik ve Davran??sal Özellikler** (avlanma tecrübesi, avlanma s?kl??,

kullan?lan araçlar); **Motivasyonel Faktörler** (rekreasyon, do?ayla ba?lant? kurma, sosyal ba?lar, g?da temini veya trofe avc?l???); ve **Tutumlar ve Etik De?erler** (koruma bilinci, yasalara uyum, hayvan refah?na yönelik yakla??mlar).

Ölçek, avc?lar? yaln?zca davran??sal olarak de?il, ayn? zamanda avc?l??a yükledikleri anlam aç?s?ndan da kategorize etmeye olanak tan?r. Ölçe?in alt boyutlar?, avc?n?n 'geleneksel' mi yoksa 'rekreasyonel/sportif' mi oldu?unu, ayr?ca 'etik' mi yoksa 'yasa d??? e?ilimli' mi oldu?unu belirlemeye yönelik maddeler içerebilir.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal çal??mas?nda (Büyükar?kan, 2018), Avc? Ölçe?i'nin geçerlik analizlerinin yapıld??? varsayılmaktadır, ancak kaynak özetinde spesifik istatistikler belirtilmemiştir. Akademik bir uyarılma çal??mas?nda, genellikle **Yap? Geçerli?i** ve **?çerik Geçerli?i** yöntemleri kullanılır. Yap? geçerli?ini saptamak için genellikle Faktör Analizi teknikleri uygulanır.

Bu ölçek için içeri?in geçerli oldu?u, ilgili uzman görüşleri (avc?l?k, ormanc?l?k ve psikometri uzmanlar?) alınarak sa?lanm?? olmalıdır. Yap? geçerli?i ise ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen alt boyutlar? ne kadar do?ru ölçtü?ünü gösterir. Ölçe?in Türkiye ba?lam?na uygunlu?u, kültürel adaptasyon süreçleri ile desteklenmi? olmalıdır.

Güvenirlik

Kaynak metinde güvenirlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, yayınlanan bir makalede bu verilerin sunulmas? beklenir. Güvenirlik, ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? ifade eder. Avc? Ölçe?i'nin iç tutarlılı??n? ölçmek için yaygın olarak **Cronbach Alfa Katsay?s?** kullanılm?? olmalıdır.

Yüksek Cronbach Alfa de?erleri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yapıya tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararlılı??n? de?erlendirmek için **Test-Tekrar Test Güvenirli?i** yönteminin de kullanılm?? olmas? mümkündür, bu da özellikle avc?l?k tutumlar? gibi nispeten stabil psikolojik yapılar? ölçek araçları için önemlidir.

Faktör Analizi

Avc? Ölçe?i'nin çok boyutlu yapısn? do?rulamak amacıyla Faktör Analizi tekniklerinin kullanıld??? varsayılmaktadır. Ölçek uyarılma türünde oldu?u için, orijinal ölçe?in boyut yapısn? Türkiye örneğinde test etmek amacıyla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** tercih edilmi? olabilir.

E?er ölçek özgün olarak geli?tirilmise veya orijinal yapısn? Türkiye'deki avc? profiline tam uymuyorsa, **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullanılarak yeni alt boyutlar (faktörler) belirlenmi?

ve bu faktörlerin Türkiye'deki avc? motivasyonlar?n? ve davran??lar?n? ne ölçüde aç?klad??? incelenmi? olmal?d?r. Bu analizler, ölçe?in kuramsal yap?s?n?n ampirik verilerle desteklendi?ini göstermede merkezi rol oynar.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Derecelendirme format? belirtilmemi?tir, ancak genellikle Likert tipi bir ölçek (örne?in 5'li veya 7'li) kullan?ld??? varsay?lmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Türkiye'deki kay?tl? veya aktif avc?lar.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Avc?lk iznine sahip bireyler).

Popülasyon Detaylar?: Çal??man?n orijinal referans?nda detayl? örneklem büyüklü?ü ve demografik da??l?m sunulmaktadır. Genellikle belirli bir co?rafi bölgeden veya ulusal avc? kay?tlar?ndan seçilen avc?lar örnekleme oluturur.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) anketi. Ka??t-kalem veya çevrimiçi uygulama yöntemleri kullan?lm?? olabilir.

Anahtar Kelimeler

Avc?lk Eti?i, Yaban Hayat? Yönetimi, Sosyal Geçerlik, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: buyukarikan@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Orijinal makalede belirtilen yazar?n akademik kurumu.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018 (Makale yay?n y?l?).

Kullan?m ?zinleri: Ölçe?in ticari olmayan akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için, sorumlu yazar Ulukan Büyükar?kan ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ticari kullan?m d???ndaki akademik kullan?mlar için ücret bilgisi mevcut de?ildir, ancak yazarla ileti?im kurulmas? gerekmektedir.

Kaynaklar

Avc? Ölçe?i'nin temel referans? ve Türkiye'deki avc? profili analizi çal??mas? a?a??dad?:

Büyükar?kan, U. (2018). *Avc? Ölçe?i ile Türkiye'de avc? profilinin analizi*. Turkish Journal of Forestry, 19(2), 163-169. DOI: 10.18182/tjf.386961.

Bu çal??man?n orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

[avci-olcegi-ile-turkiyede-avci-profilinin-analizi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/wp-content/uploads/2018/07/avci-olcegi-ile-turkiyede-avci-profilinin-analizi-toad.pdf)

Avc? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Avc? Ölçe?i'nin orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?. Ölçek maddelerine eri?im için, yukar?da belirtilen akademik makalenin tam metnine ba?vurulmas? veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.